

Ελληνική Δημοκρατία
Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό
Ίδρυμα Ηπείρου

Φωνολογική Ανάπτυξη και Διαταραχές

Ενότητα 7: Συλλαβικό και φθογγικό περιβάλλον

Ζακοπούλου Βικτωρία

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Τμήμα Λογοθεραπείας Φωνολογική Ανάπτυξη και Διαταραχές Ενότητα 7: Συλλαβικό και φθογγικό περιβάλλον

Ζακοπούλου Βικτωρία
Αναπληρώτρια Καθηγήτρια
Ιωάννινα, 2015

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «**Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση**» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.
- Το έργο «**Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο ΤΕΙ Ηπείρου**» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Σκοποί ενότητας

Στην ενότητα αυτή προσδιορίζεται τόσο το συλλαβικό όσο και το φθογγικό περιβάλλον.

Περιεχόμενα ενότητας

- Συλλαβικό περιβάλλον
- Φθογγικό περιβάλλον

Συλλαβικό περιβάλλον

Συλλαβικό περιβάλλον

Ως συλλαβικό περιβάλλον θεωρείται η ακολουθία των φωνημάτων, η οποία προσδιορίζει: α) τη θέση και τη σειρά του κάθε φωνήματος-φθόγγου μέσα στο λεκτικό σύνολο, β) αν το φώνημα- φθόγγος προηγείται ή ακολουθεί ενός άλλου, γ) αν ανήκει σε αρχική ή τελική συλλαβή του λεκτικού συνόλου και, δ) αν ανήκει σε τονιζόμενη ή άτονη συλλαβή:

στα λεκτικά σύνολα π.χ. *ρόκα* και *χάρη* το ρ είτε προηγείται άλλου φωνήματος είτε ανήκει σε αρχική συλλαβή είτε ανήκει σε τονιζόμενη συλλαβή είτε αντίθετα.

Φθογγικό περιβάλλον

Φθογγικό περιβάλλον

Ως φθογγικό περιβάλλον ορίζεται η ακολουθία των φωνημάτων η οποία προσδιορίζει τη σχέση μεταξύ τους, διαμορφώνοντας τη δυναμική της συγκεκριμένης ακολουθίας. Ακριβώς, στο φθογγικό περιβάλλον μπορούμε να προσδιορίσουμε, να αναλύσουμε και να χαρακτηρίσουμε τα ίδια τα φωνήματα σύμφωνα με τα διακριτικά (αντιθετικά) τους χαρακτηριστικά. Χαρακτηριστικά, αναφέρουμε τη διάρκεια και την ηχηρότητα των φωνημάτων:

Στα λεκτικά σύνολα π.χ. *ακρ* και *καρ* το κ είτε είναι στιγμιαίο είτε διαρκές είτε είναι άηχο είτε ηχηρό, αντίστοιχα.

Βιβλιογραφία

- Hesketh, A., Dima, E., & Nelson, V. (2007). Teaching phoneme awareness to pre-literate children with speech disorder: A randomized controlled trial. *International Journal of Language and Communication Disorders*, 42(3), 251-271.
- Gillon, G. (2000b). *The Gillon Phonological Awareness Training Programme* (2nd ed.). Christchurch, New Zealand: Canterbury University of Canterbury. Available at: www.cmds.canterbury.ac.nz/people/gillon/gillon.html
- Muter, V., Hulme, C., Snowling, M. J., & Stevenson, J. (2004). Phonemes, rimes, vocabulary, and grammatical skills as foundations of early reading development: Evidence from a longitudinal study. *Developmental Psychology*, 40.5, 665-681.

Σημείωμα Αναφοράς

Ζακοπούλου, Β. (2015). Φωνολογική Ανάπτυξη και Διαταραχές. Διαθέσιμο από:

<http://eclass.teiep.gr/courses/LOGO144>

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά Δημιουργού-Μη Εμπορική Χρήση-Όχι Παράγωγα Έργα 4.0 Διεθνές [1] ή μεταγενέστερη. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, Διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.

[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/deed.el>

Τέλος Ενότητας

Επεξεργασία: Ζαμπάκη Θεοδώρα
Ιωάννινα, 2015

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Σημειώματα

Διατήρηση Σημειωμάτων

Οποιαδήποτε αναπαραγωγή ή διασκευή του υλικού θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει:

- το Σημείωμα Αναφοράς
- το Σημείωμα Αδειοδότησης
- τη Δήλωση Διατήρησης Σημειωμάτων
- το Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (εφόσον υπάρχει)

μαζί με τους συνοδευόμενους υπερσυνδέσμους.

Τέλος ενότητας